

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת האזינו

ושבת שובה

יסוד דין זכירות – כיון שנוגע לנו בפועל גם
בהווה
זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר וגו'.
(לב ז)

נצטינו בתורתנו הקדושה: "זכור ימות
עולם בינו שנות דור ודור שאל אביך ויגדך
זקניך ויאמרו לך". ופירש רש"י: "זכור ימות
עולם, מה עשה בראשונים שהכעיסו לפניו.
בינו שנות דור ודור, דור אנוש שהציף
עליהם מי אוקינוס ודור המבול ששטפם.
ד"א, לא נתתם לבבכם על שעבר בינו שנות
דור ודור להכיר להבא שיש בידו להיטיב
לכם ולהנחיל לכם ימות המשיח והעולם
הבא. שאל אביך, אלו הנביאים שנקראו
אבות כמו שנאמר באליהו אבי אבי רכב
ישראל. זקניך, אלו החכמים. ויאמרו לך,
הראשונות. בהנחל עליון גוים, כשהנחיל
הקב"ה למכעיסיו את חלק נחלתם העיפם
ושטפם. בהפרידו בני אדם, כשהפיץ דור
הפלגה היה בידו להעבירם מן העולם, ולא
עשה כן אלא יצב גבולות עמים קיימם ולא
אבדם. למספר בני ישראל, בשביל מספר בני

נלמד מהתורה – צריך ללמוד ולדעתמה היה
בדורות הקודמים
זכר ימות עולם בינו שנות דר ודר וגו'.
(לב ז)

וזה גם כן מרמז פשוטו של מקרא "שאל
אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך". ואף דרש"י
פירש: דקאי על נביאים וחכמים שיאמרו לך
הראשונות וכו'. אבל אין מקרא יוצא מידי
פשוטו, דהכוונה על אביך וזקניך ממש;
והרי הם יכולים לספר רק מה שאירע
והתרחש בזמנם – ולא לפני כמה דורות.
ואפילו לפירוש רש"י שמפרש דקאי על
נביאים וחכמים. אין צריך לנביאים
ולחכמים לענין זה שיאמרו לנו מה עשו דור
אנוש ודור המבול וכו', דהלא זה כתוב
מפורש בתורתנו הקדושה. אלא וודאי
הכוונה: שיגידו ויאמרו ראשונים – היינו,
מדורות הקודמים לנו – מה פעלו.

מאמר הללו עבדי ה' בראש רבותינו מאורי הגולה
עמ' עט

איכא מדי דכתיבי בכתובי דלא רמיזי באורייתא". ע"כ.

ומה שאינם רואים היאך להתנהג, ומה לעשות מהתורה הקדושה, הוא משום שאבד עצות המה ואין בהם תבונה, שאם היו נבונים בתורה, ורואים הכל בתורה הקדושה לא היו בחינה אוכד עצות.

וכמו שאיתא בגמרא ברכות [ט:]: אמר רבי חנינא, הרואה באר בחלום רואה שלום, שנאמר: 'ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים'. רבי נתן אומר: מצא תורה שנאמר [משלי ח לה]: "כי מוצאי מצא חיים וכתוב הכא באר מים חיים". ע"כ.

ואמרו בספרי [האזינו יז]: "כי גוי אוכד עצות המה, רבי יהודה דורשם כלפי ישראל. רבי נחמיה דורשם כלפי האומות. רבי יהודה דורשו כלפי ישראל אבדו ישראל עצה טובה שנתנה להם ואין עצה אלא תורה שנאמר: [משלי ח יד]: 'לי עצה ותושיה'". ע"כ. והיינו שאם מאבדים ח"ו את התורה - ממילא נאבד העצה.

תורת ה' תמימה עמ' כנכח תשובת ישראל עמ' קפד

ישראל שעתידין לצאת מבני שם ולמספר שבעים נפש של בני ישראל שירדו למצרים הציב גבולות עמים שבעים לשון.

וכבוד קדושת אאמו"ר זצוקלה"ה, היה מעורר על פי דברי רש"י שיש לזכור זכירות אלו. ותיקן לאומרם בין הזכירות שבכל יום, עיין בסה"ק תפלת הצדיקים [וע"י סידור חלקת יהושע].

ולבאר הענין, הנה יסוד דין זכירה, אינו ענין של זכירת מאורעות בעלמא [היסטוריה], אלא מה שנוגע לנו בפועל ממש, ומשפיע עלינו לטובה בעת הזכירה. כי כל מה שהיה מכבר בדורות הראשונים, ובא זכרונו בתורתנו הקדושה, הוא ענין נצחי ותמידי בכל הדורות והתקופות.

מאמר הללו עבדי ה' בראש רבותינו מאורי הגולה עמ' ד

אם מאבדים ח"ו את התורה - נאבד העצה
גוי אבד עצות המה ואין בהם תבונה. (לב כח)
 נראה לבאר מאמר הכתוב "כי גוי אוכד עצות המה ואין בהם תבונה". כי באמת הכל מרומז בתורה הקדושה כמו שאיתא בגמרא תענית [ט:]: "רבי יוחנן וקא מתמה אמר: מי

לומד יקר. מערכת 'פנינים יקרים' צריכה את עזרתך!

ברוך ה' אנו עומדים בפתחה של השנה השמינית, בהם יוצאים מדי שבת בשבתו גליונות מושקעים ביותר מתורת רבותינו הקדושים, תוך הדגשה על בחירת מאמרים שווים לכל נפש בעריכה טובה והגשה נאה, המסייעים בלימוד הספרים הקדושים. וזכות ומחייב היא לנו להעלות על שולחנם של כל אנ"ש. היו שותפים עמנו, להחזיק את הקיים, לגדול ולהתרחב, והחברים שלצידכם בשטיבל, הלומדים והוגים מידי שבוע בגליון ופנינו - יברכו אתכם!

קחו לפחות שבוע בשנה לתרומה [הנצחה לשבוע 100 ש"ח], או בהו"ק כ-15 ש"ח לחודש, וזכות הרבים תהיה תלויה בכם. אין לך מליץ טוב לקראת יום הדין כזיכוי הרבים.

גמיר חתימה טובה

שבת שובה

היא לכל איש ואיש מישראל. וצריך אם כן לדעת, כיצד מתקיים בפשוט ענין התשובה בשבת קודש.

ובפרט בהאי שבתא דידן, ששמה מוכיח עליה 'שבת שובה', שקריאת השבת בשם זה מורה, שעצם השבת קודש גופה יש בה כח תשובה. ונשפע מעצמה של שבת קודש כח 'שובה ישראל עד ה' אלקיך' [הושע יד ב]. [...] ונראה הביאור, שכמו שידוע יסוד האור החיים הקדוש זצלה"ה [בראשית ב ג, עיי"ש], שהשבת נותן חיות וקיום לעולם לששת ימים, כן אף ברוחניות מקיים השבת ומבסס ונותן חיות ונפש ונשמה לכל העבודה הרוחנית שעבד האדם את השי"ת במשך השבוע, שבאמצעות השבת יש לזה קיום ושלמות. [...] וזה נראה כח 'שבת שובה', שבכוחה לקיים ולבסס ולהשלים כל התעוררות התשובה המתנוצצים בלבם של ישראל, ומתעוררים ישראל קדושים בהרהורי תשובה וקרבת אלקים. והשבת שובה מקיים ומחדיר אותם איתן בתוככי לבו ונפשו של אדם, שיהיה להם קיום של ממש.

ירח איתנים תש"ע עמ' קיח-קלא-ב

שבת שובה – מהות השבת יש בה כח תשובה

ובענין 'שבת שובה' מבואר מקריאת שמה, שענין התשובה שייך ונקשר עם השבת קודש, ועצם השבת יש בה תשובה, כענין 'שבת בו תשוב'.

ובמהות תשובת שבת קודש, שאל זקני הק' זצלה"ה בעל תולדות אדם לאביו הרה"ק מהרש"ל מלענטשנע זי"ע, כיצד אפשר לשוב בתשובה בשבת קודש, כאשר החרטה מן העבירות מביאה לרוב לעצבות, ואסור להתעצב בשבת קודש. וענה לו שרק בתשובה תתאה אי אפשר בלא עצבות, אבל שבת קודש הוא זמן של 'תשובה עילאה', שהיא נעשית מתוך שמחה. והביאה בקוצר אמרים בספה"ק תולדות אדם פרשת מקץ [ד"ה ועתה אל תעצבו בתוה"ד].

אולם זו הדרך של תשובה עילאה, הלא היא שייכת לבעלי מדרגה שהיא תשובה נעלה ונשגבה. וצריך לדעת דרך התשובה בשבת קודש בשביל אנשים פשוטים, שהרי התורה ניתנה לכל אחד מישראל, ועת התשובה דשבת קודש אינה נתונה לבעלי מדרגה ואנשי המעלה בלבד, אלא אמורה

תורת רבנוה"ק

מה היא עבודת ימי התשובה

מִרְן הַתּוֹלְדוֹת אָדָם זי"ע המשיל את עבודת עשרת ימי תשובה, לאדם האוכל סעודה טובה, ופתאום אומרים לו שהמלך נוסע ועובר כעת ליד ביתו, מיד הוא מניח את כל הסעודה והמאכלים הערבים עליו, ורץ לראות את פני המלך. ואמר התולדות אדם, שכך צריך להיות בעשרת ימי תשובה. ובוזה ביאר את הפסוק

"יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישבו אל ה' וירחמוהו". (ישעיה נה), ואמר בזה הלשון: 'עזוב', איר זאלט איבער להאזין [=שישאיר], 'דרכו', זיין וועג שטיין, 'וישוב', וישבו אל ה'. (יד הים דף ע, מובא בסוף תו"א)

עשרת ימי תשובה בצל מרן הדברי בינה

עניין מיוחד היה למרן הדברי בינה זי"ע, ובחצר הקודש היה מקום אכילה לכל הבאים בצל הקודש, וכל השנה החסידים "היושבים" בבית מדרשו על התודה והעבודה היו סמוכים על שלחנו וסועדים שם את סעודתם. והיו מביאים למרן כל יום לאכול מן המאכלים שאכלו החסידים בבית המדרש. בימים הנוראים כאשר היו שוהים בחצר מרן זי"ע המוני חסידים מחוץ לעיר [חוץ מאלו שדרו בעיר], וכל האורחים - אפילו הנגידים - היו מחוייבים לסעוד את סעודות שבת ויו"ט רק בבית המדרש. ואילו בחודש אלול ועשרת ימי תשובה, גם החסידים שגרו בעיר היו מביאים עמם את לחמם מבתם, והיו לומדים ומתפללים וסועדים בבית המדרש - יחד עם כל האורחים. (רבותינו מאורי הגולה ח"ג)

ביאר מרן התולדות אדם זי"ע, את מאמר חז"ל: "אין ועתה אלא תשובה". כי ענין תשובה הוא, להשליך כל מה שמקודם, ועתה מתחיל לילך בדרך התורה והמצוה, ונעשה עתה כקטן שנולד. ושפתים ישק. (רבותינו מאורי הגולה עמ' רלו)

כיצד יעשה גוי תשובה

פעם אחת הלך מרן התולדות אדם זי"ע בדרך עם החסידים, ובא כנגדם גוי אחר, והיצר להם. ואמר מרן: גוי זה צריך לשוב בתשובה... ותמהו השומעים: מה תשובה שייך אצל גוי. אמר להם: תשובתו מפורשת בתורה - 'ואל עפר ותשוב' [בראשית ג יט]. (רבותינו מאורי הגולה ח"ב, בשם הרי"ל פרידמן) והבדים מרומזים בדברי בינה פרשת מקץ: "אבל האומות העולם, שהם מכח הפירוד, בהם אין התשובה מועלת שיתקנו המעשים הקודמים. רק עיקר תשובתם הוא המיתה והקבורה. כמו שאמר מו"ח הרה"ק זצ"ל: אשר התשובה המועילה שלהם היא: 'ואל עפר תשוב'." (שם)

סמיכות דעת לתשובה - שלא יחטא בהדעת שלו

ביאר מרן הדברי בינה זי"ע את ענין סמיכות ברכת "חונן הדעת" לברכת "השיבנו", על פי מה שאיתא ברמב"ם ז"ל הלכות תשובה, שעיקר התשובה הוא בדעות ובמדות, כמו כעס ושנאה וקנאה, ורדיפת הממון. ונמצא שאפילו יש לו לאדם דעת - צריך לבקש מהשם יתברך שלא יחטא בהדעת שיש לו. וזה ענין סמיכות הברכות זה לזה. (רמ"ה ח"ג עמ' רמ)

הוראתו של הדברי בינה לקבוע לימוד בימי הרחמים והסליחות בשו"ת חתם סופר

אחד מן החסידים שאל פעם את דעת אדמו"ר הקדוש [הדברי בינה] זי"ע, באיזה ספר כדאי שיקבע את לימודו במיוחד בימי הרחמים והסליחות, ימי חודש אלול, ענה לו מרן: שיקבע לימודו בשו"ת חת"ם סופר. (רמ"ה ח"ג עמ' רכג, בשם החסיד הרי"ל פרידמן)

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' שמואל

בן הר"ר אריה יהודה ז"ל

קליין

נלב"ע [היום] ח' תשרי תשע"ה

שהיה מסור בלו"נ לקדשי

בית ביאלא ונפטר ללא

זש"ק

נא ללמוד ולהתפלל לע"נ

ת.נ.צ.ב.ה.